

Кавказны азатланганыны 80-жылпыгына

Ол жигитча сөрмөшкөргө болганды

Улуу Ата журт урушун чыңты жигити Жарашуулары Ибрагимни жашы Маскут 1923 жылды 9 ноябрьде Осгары Чөтөмдө тууганды.

Улуу Ата журт урушун чыңты жигити Жарашуулары Ибрагимни жашы Маскут 1923 жылды 9 ноябрьде Осгары Чөтөмдө тууганды.

Ол башланган школго бошгандай, темирчи болууга сүйлөп, анга койгондиги. Алай бла сайып жашай, сойгон ишин да эте, койкоре болуша башлаганды. Ол кылу бла этген затпа ана жаңы илхам бергендиге.

1941 жылда 22 июньда фашистте бла уруш башланганда, анга жаланда онсиз жип болза эри, алай ол, ал сагыралда болса, Ата журтго кырууларда болсо, бийикте баргын сөрмөшкө, пүлөмөтдөн атып, 1 ПТО-ну, аны ишин бардырган душманнары да ууатканды. Кызыл Жүлдү ордени тийишкенди.

Маскут, жаңын-кынан аймак, жигит уруш эте, Кавказдан Прибалтика республикаларга дери барганды. Биренча кере жаралы да болганды. Арвиц кыгытала бөлгөн жазуу барды: «В бой за Советскую Родину красноармеец 58-го артолка тов. Джарашуев Маскут Ибрагимович 29 января 1945 года был ранен в мглике тдани черепе».

Ол жара сау болуп кыалмаганды. Ол андан арысында мезин бир заманда да тынчайтмаганды.

Жарашуулары Маскутуну батырлыгына шагытып этген шартпа кылды. Ол эки кере Кызыл Жүлдү ордөн бла сугуланганды. Саугулауу кыагытында бөлгөн жазылды: «10.01.1944 жылда 10 январьдан башлап баргын алгыз этпген урушда жолдоп Джарашуев мезин бек жигит, өтпөр аскерини кыргоз эткенди. Ол урушда Джарашуев командирни орунбасары болгын рота 3 пүлөмөт тожаны жок эткенди, 4 биндиканы чачканды, 4 артиллерия батареини отпартын токтатканды, душманын жау аскерчилеринен сау взводу жок эткенди. 15 январьдан бери ол навсичик болуп уруш этти. 164.5

бийикте баргын сөрмөшкө, пүлөмөтдөн атып, 1 ПТО-ну, аны ишин бардырган душманнары да ууатканды. Кызыл Жүлдү ордени тийишкенди.

Башка саугулауу кыагытында бөлгөн жазылды: «...1945 жылда 16 январьдан Вальберхем деген жерден 500 метр шимал чыгыш жаңында душманын кыруулауу чегинден өтпөр юнон баргын урушда жолдоп Джарашуев, тоскочкой марал атхан орудини юнондон болуп, душманна халына кырап, марал туруп, аны жауу аскерчилери тоз да корешке чыкканды, ол атып, 20 фашист солдатны бла бир станковой пүлөмөтти жок эткенди.

Аланы экинчи траншеяларына жеткен жерге уруш барганды, душман юйени биринде турган пүлөмөтдөн кыты от ачканды. Ол бизни жауу аскерчилерибизге төбөр онг кыюймаганды, Джарашуевини пүлөмөтү аны расчыкты бла бирге жок эткенди. Ол заманда душман кыауу-кыауу болуп, артка кете башлаганды. Алайда дагында 20 немис солдат өлгөндү.

1945 жылда 18 январьда душман бир немча кере контратактага киргенди. Жолдоп Джарашуев орудини терк жердеп, 2 станковой пүлөмөтти бла

душманын взвод чаклы бир жауу аскерчилерди. Экинчи саугулауу – Кызыл Жүлдү ордениге тийишкенди.

Ол дагында «За боевые заслуги», «За победу над Германией», «За взятие Кенигсберга», «За оборону Кавказа» эм башка койкый майдала бла сугуланганды. Бу майдаланы бир кыаууу уруш бошлагандан сора берилгенде ана, саугулауу кыагытылары 1946-1947 жылдада жазылып турганында да кырамай. Оёз юнон, Маскут Кавказын кырууларга аны юнон берилген 1945 годдо кыргозтопкенде, СССР-ни Баш Советини Президиумуу Буйругу 1944 жылда 1 майда чыккыганды. Мезине уа ол майдалны 1966 жылда 16 марта бергендиге.

Дагында 1947 жылда 23 февральда анга Совет Союзуу армиясыны генералы (артада маршал) Баграманын аты бла Рига шахарда Ыспас кыагыт берилгенди.

Улуу Ата журт бошлаганын жылда өтсөле да, кырап жигит жашына батырлыгын, өтпөр юнон үнүтүп кыюймаганды. Аны кыагытында бөлгөн жазылды: «За храбрость, стойкость и мужество, проявленные в борьбе с немецко-фашистскими захватчиками и в ознаменование 40-летия Победы Советского Союза в Великой Отечественной войне 1941-1945 годов, Указом Президиума Верховного Совета СССР от 11 марта 1945 года награжден орденом Отечественной войны I степени».

«Жарашуулары Ибрагимни жашы Маскутуну 1944 жылда августда коммунист партияга алгынаны аны не жаңы бла да жигитлигин, урушда кыты сөрмөшкенин себептеринди. Ол заманда партияга өтпөн орден майдал алгынга төн болганды», – дейди аны юнондон көп кыагыт жыйгын Бейчюкүланы Тахир.

Жарашуулары Маскут, Азиядан артка кичпч келгенден сора, Янкойда жашаганды. Ол доктрала кырагандан сора, экинчи фронтка сакатылга чыкканды. Анда эсгерилгенде, 1945 жылы алдында алгын жарасы аны жашуучу ахырына дери тынчлык бермегенди.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.

Байламлыкыла

Башкортостаны драма театрыны актёрлары Нальчикде

Бу кюнде Нальчикде Максим Горький атлы орус драма театры жаңы кыюакыла алганды – бери Башкортостаны И. Габури атлы акционер армия театрыны артисттери келгенде. Россияни Маданият министрствуну Битеурсына гастроль концерт (Росконцерт) Федерал култура биринию регионал араларында «Улуу гастрольны», «Биз Россияни» деген проектини жашаууга кийиргени тогуз жыл болды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Башкортостаны ичинде жашауучу актёрлорун кесирини усталыкларын кыралны кыалайдына да көргөзтөр он тапханды.

Тамамланган ишге бага бергендиге, келир кезиге борчла салгандыла

Ахыры Аллы 1-чи беттеди.

Татьяна Вагина уа Черкеслиени халкыла аралы ассоциациясыны ишине кыралны башчысы иги бага бергени көп башламчылыклары кыабыл көргөн берилгенди. Ол РФ-ни Президентини Миллетини араларында болумла жаңы бла советини Нальчикде бардырылган кенешинде Хаути Сороков ана тилде окуу китапталыны чыгарууда кемчилени юсперинден айтканы эсертгенди.

Кыруу сорула топтурупканларын дора, Хаути Сороков 2021-2023 жылда МЧА-ны ишине юнондон доклад эткенди. Анда сөз ана тилин саклаууга бла айнтылууга, босоп келген телёно тууган журтубузга сыймекликке койтууге бурлуган жумушлагы, тыш кыралдада жашагын жерлешериби бла тамамланган ишин, жандуулукун юсперинден айтканды.

«Быллай батыр жаштаны өсдорюнгиз юнон сау болуугу. Аланы кишиликке, намысы болууга юйргенсиз. Ана букмагандыла, кыа-чмагандыла, Дон-бассда, Луганскда мамыр адамланы кыруулайдыла. Бизни душманларыз, алгынча, миллетлени бир бирлерине юсюрюп, кыралда тынчлыкны бузалык сунгандыла. Алай ала жаныгыздарына тошкюнгендиге. Бюгонюкюде биз бир халкыбыз»-дегенди ол сезюно ахырында.

Кыруу сорула топтурупканларын дора, Хаути Сороков 2021-2023 жылда МЧА-ны ишине юнондон доклад эткенди. Анда сөз ана тилин саклаууга бла айнтылууга, босоп келген телёно тууган журтубузга сыймекликке койтууге бурлуган жумушлагы, тыш кыралдада жашагын жерлешериби бла тамамланган ишин, жандуулукун юсперинден айтканды.

«Быллай батыр жаштаны өсдорюнгиз юнон сау болуугу. Аланы кишиликке, намысы болууга юйргенсиз. Ана букмагандыла, кыа-чмагандыла, Дон-бассда, Луганскда мамыр адамланы кыруулайдыла. Бизни душманларыз, алгынча, миллетлени бир бирлерине юсюрюп, кыралда тынчлыкны бузалык сунгандыла. Алай ала жаныгыздарына тошкюнгендиге. Бюгонюкюде биз бир халкыбыз»-дегенди ол сезюно ахырында.

Алгышылалдан сора Конгресс ишин башлаганды.

ТОКЛАНЫ Фатима

«Чыггармамы республикага, аны адамларына атагынма»

20 сентябрьде Адыганы (Черкеслиени) юнон бөлгөнөди. Бу байрам КМР-ни Башчысыны Указы бла 2014 жылда токташтырылганды эмда ол тыш кыралда эм башка регионда жашагын адыганы бирдиктерини, Кыбарты-Малккарда миллетини араларында келишүүлукко саклаууга бурлулауу. Байрамга аталып, республикада торло-торло жумуш берилгендиге. Аны бла бирге уа миллетни жетишимлери ачык эткендиге, белгилли адамларны хурмет берилди. Биз а окуучуларыбызны аты битеу дуняга айткын скульптор Алим Пашт-Хан бла шагьрейлендиргери себиз.

Алгышылалдан сора Конгресс ишин башлаганды.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

Миллетини кючо Нальчикни солуну паркны ара аллеясында сейирлик эсертме барды – 40-тонналык «Жүлдүлү таш» Россияни сейирлик скульптураларыны энциклопедиясына кийирилгенди.

2021 жылда Туруу про...

Былтыр кесини 50-жыл...

Олимпиада

Дерслен билимлерин сынарыкыдыла

Жыл сайын да төртүнчү олимпиада класс даярдаган сыбилени дерслен билимлерин ачыктуула...

алгандыла. Айырмалырыбын арасында белгилги усталарыбыз Чочайлыны Назибат (Базынг) бла Бэво...

Эришлу

Устазла хунерлерин ачыкларыкыдыла

Усталаны «Открывая страну» деген атлы битеуроссей эришуилерине кыатышырга...

краеведение», илму бла байламлы юйреггенге; «Тууган жерибиши кыол усталары», техноложиядан тошондорунг усталары;...

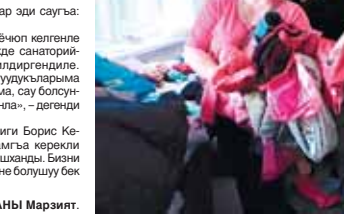
Октябрыни экинчисинден башлап анончиоснедери эришину платформасында «Халкыны кыол кетероуно...

МОКЪАЛЫНЫ Зукура.

Жандауурлык

Къарыусузлагъа къайгыра

Бу конледе Нальчик шахарны ич ишлерини ветеранлары советтер «Россейни умту» жамуат организация «Жылы саугыла» деген акция...

БАИСЫЛАНЫ Марзият.

Тарыгыулануу молтурулуларын эхебер алганды

КМР-ни прокурору Николай Хазбер бизнесменге бла тибосип, аланы тилектери бла тарыгыуларын тынгыланды. Премьга КМР-де предпринимательни эркинчилиги жаны бла уполномоченный Юрий Асфикеев да кыатышанды.

УФСБ

Сауутланган кючлене аманларга кюрешгенни – жууапха

Экстремизмге кыажу мадарланы толтурган кезиуде РФ-ни ФСБ-сыны КМР-де Управленийыны кыулукчулары, РФ-ни МВД-сыны Шимал-Кавказ федерал округда баш урваленисны «Э» арасыны келечигери бла бирге...

ал РФ-ни УК-сыны 280.3-чо статьясыны 1-чи кесегине бузуктук этгенин тохташдырганды. Сюд аны эркинчилиги бир жылга сыйырырга (уловко) эмда бир жылны ичинде сынарта деген онуу чыгарганды.

Билдирги

Санкт-Петербургну театры оюнлары кергизторюкюдо

«Аллу гастролна» программасы келеринде Кыбарты-Малквары Жаш кыоруучу А.А. Брэнче отлы театры келеди. Санкт-Петербургну театры ТЮЗ Нальчикте төрт спектакль келтереди. Проектни Россейни Модиянт министрствосу битеуроссей гастрол-концерт планын тиийшиликке «Роскошерт» ФГБУК кыурды. Спектаклье 2023 жылда 5 октябрден 8 октябрге дерки кергизторюкюдо.

Право

Ууну орунуна – полициячыла

Акыбылалык болматган кылычкыны көп санада наркотикле сатканы ючюн терленеди. Россейни СК-сыны Нальчикте следствие бөлөмю кыулукчулары жаш адамга РФ-ни УК-сыны 228-чи статьясыны 2-чи кесегине керек материалла ачкандыла.

Тинтиуде тохташдырылганыча, байыл 18 июлда 16-жылдык жаш адам алай жаш адам аны алырга келгенинде, аны полициячыла тутхандыла. Уголовный иш кыабел керюлюп, сюдте берилгенди.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Publication details including contact information for the newspaper, editorial board, and subscription rates.

Къошумчулук

Усталыкларыни ёсдюредиле

Луганск кырал педагогика университетни финансы-экономика иши бла байламлы болганланы кауауму КМР-ку да усталыкларыни ёсдюредиле. Бу юми вусу араларында байламлыкла 2016 жылдан бери келеди.

дирегинге керге, билим берииу организациаланы финансы экономика службаларыны башчыларыны Москвада сентябрде болган биринчи битеуроссей форумларында Россей Федерацияны Билим берииу эмда илму министрствосуна болсунган вузаланы финансла бла ишлеулерини ретигенини эсеплери тураа этилген эдиле.

Пиленири

Токну къоранчларын азайтыр умтуда

«Росвети Шимал Кавказ» компания Кыбарты-Малкварда электрокочно эсеплеучо жаны приборланы орнатууну андан ары бардырады. Ала току жик-жити бла эсеплеуидиле, эмда диспетчер арагы кесилери ашырады.

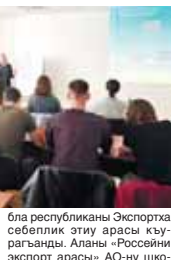
Быллай приборла тарифлени башха торлоперине женил кёчере, току кючлене тергерге, хайылануу статик берген сыны жыртыга онг бериле. Аланы орнатырга жаланда бирле ыразы боллукч тойдюлде – электрокочно урлауучу, ол унут бла ток сынарга не аз да кыол жегерге, прибор аны юсюнден керек жерге оспагаст билдирликди, деп чертендиле энергетикле.

УБЛАШАЛЫНЫ Мурат хазырлаганды.

Ангылатуу

Сатыу-алыу бардыргъанлагъа себеплик

Къабарты-Малкварны Бизнес-инкубаторунада 11 эки 12 сентябрде эки семнар вгенди, деп билдиргендиле республиканы Экономиканы айнытуу министрствосундан. Биринчисинде – «Экспортчу таможи жаны бла тийишдирими» – тыш кыралла бла сатыу-алыу бардыргъанлагъа таможины экономикалык жорукчулук, алага бузуктук этгендерге жууаллыккыны, дагында төлеуени юсюнден айтылганды, таможи органланы онуларны кыайры тарыгырга боллугун да билдиргендиле.

УБЛАШАЛЫНЫ Мурат хазырлаганды.

Сакылык

Хыйлачыланы жангы амаллары

Кырал жумушланы жалкыча «Госуслуги» порталны келечигери, завка беримелге, адимте селешип, аны юсюнден халар сормайдыла. Хурметли жамуат, аны эзде тутугуз, башалага СНИЛС-ни эмда телефону номерин, паролланы, кодлени, паспортда шартлагъа айтмагыз. Биреу селешип, «Мен «Госуслуги» порталны келечисиме десе» инанчмагыз, атери алы турмай олсагыз телефону салып, ол номерини уа кыра тизмеге кергизторюкюдо.

Бир-бир хыйлачыла селешип, кесилерин МФЦ-ны специализирчана тантытырга кергизторюкюдо. Алай адимте бла селешчиге, СМС келсе анга да жууап кыайрмагыз. Аны юсюнден КМР-де МФЦ-ны (800)100-32-82 номерине селешип билдирги.

ОМАРЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Эсертиу

Суратха тошоу ачыуга келтирмезча

Суратланы селфи халда алыу жашауга сингенди, адамла, көп сагыш эте турмагыналай, бир сейр затны неода тайыгъат болунуу кыабел кесилерни суратлагъа тошордиле. Алай, МЧС-ден эсертгенлерича, бу жаны бла эсепле кыуандырмайдыла, кыабел болса сурат алдыра турганлай жамиле айтылде ва тойдюлде. Аны сылтау а адамла кыоркучу барымды, жокмуду деп сагыш этмегенлериде, кесилерине асыры бек базынганларындады.

Аны бла байламлы МЧС быллай жорукланы эсертиу дурс кергенди: кыатыгында транспорт бара турганына бла кыабелганына, агъач жануулар, токъ ызла болганларына кыаргыз; - суратха тоше турганды, кыоркууда жоно затланы, сурат-сабаны, ишпей турган электроприборланы бла кыурулганды хайырлангыч аны инструментланы, ол кыабелден турган затланы тутмагыз;

КУЛЪАЛЫНЫ Зульфия.